

De Liefde, die te laat kwam.

willooze van zoo'n leven, dat altijd dalend ten gronde liep, ten gronde moest loopen...

Familieleven had ie niet, thuis zagen ze hem liever niet als wel, nou, en wat hem zelf betrof, och, hij voelde al lang niets meer voor hen, en daarin, hij wist het, had ie geen schuld, daar stond nou zijn zonde eens heelemaal buiten... toen, nog weer later was over hem gekomen, levensmoetheid, walg van alles, hij leefde door 't gewone leven, nou ja, omdat 't nou eenmaal zóó was... hij leefde door met haat en verachting voor zich zelf... en toen temidden van die levensmoetheid, dat moeten meedragen van z'n eigen, verwoest lichaam, was het gekomen... d.t... waar 't nou al veel te laat voor was...

Paul knarste met de tanden, toen z'n warrelende gedachten zich allen weer concentreerden op dat ééne punt... dat ééne, dat midden in z'n zondeleven was gekomen, als een laatste, een allerlaatste herinnering aan den tijd, toen hij nog niet wist dat illusies, onbruikbare dingen in 't werkelijk leven zijn...

Aan zee was 't geweest, waar hij, in beroerd ellendig zich voelen, geslenterd had langs 't strand... en toen, ineens, in een badstoel, had ie een meisje gezien, een heel gewoon, jong meisje, heelemaal niet mooi, heelemaal niet zoo'n meisje waar ze 't in de boeken altijd zoo druk over hadden, geen meisje, met glanzende krullen, en liefblank gezicht of vergeet-mij-niet-oogen... en ook geen feeëngestalte en al die nonsens meer, waarvan ie in de boeken, altijd zoo walgde, maar een jong, frisch meisje, met een kinder-gezicht, en iets, wat hem aantrok, wèg van z'n zondeleven... en toen, daar aan zee, was ie, god, ja, het onzinnige ervan, verliefd geworden op dat kind, dat, onder z'n blik gloeiend rood werd en toen al, onbewust, had, die blos hem pijn gedaan....

Paul, geheel wèg in zijn soezen... z'n herinneringen, die middag-aan zee, schrok-op in-eens, door 't harde slaan van de gang-klok... god, allemachtig, hij zat nog precies cender, als een uur geleden, toen Gerard, was weggegaan.... Als met geweld zich losrukkend uit de knelling van iets machts, stond ie op... ging naar de tafel, scharrelde, doelloes, wat in de kranten, die er op lagen...

altijd nog vèr weg z'n gedachten, die ie maar niet afleiden kon... toen, toevallig, zag ie, in de spiegel, tegenover hem, z'n eigen beeld en als altijd schrok ie ervan, van 't bleeke gezicht, met de vroeg-oude trekken, die er een uitdrukking van groote moeheid aan gaven... onder de zware, donkere, wat dichtbijeengegroeide wenkbrauwen de grijze, sombere, levensmoede oogen... de rimpels, de vroege, diepe rimpels in 't voorhoofd... hij was niets meer dan een ruïne, een allermiserabelst overblijfsel van vroeger... en tòch, tot hem, hij met z'n bleek, cynisch gezicht, met z'n bijna altijd sombere oogen, hij, met z'n veruifd lichaam, z'n versjouwd leven, hij, die de zonde, als 't ware in alles met zich droeg... tot hem voelde zich aangetrokken dat kind, dat meisje... toen — van de zee....

Hij wist het... hij wist het, heel, heel zeker, zij was verliefd op hem, dat kind met haar jong, onschuldig gezicht... haar heldere stem, die hij maar even had gehoord en die maar al voort bleef klinken in zijn ooren....

God, wat was ie haar deze zomer veel tegengekomen, 't was als een noodlot, tot ie opeens begrepen had, dat 't geen toeval was... maar dat zij het zelf had gezocht met dat onberedeneerde, dat zuiver-naar-'t-gevoel handelen van zulke jonge meisjes als zij was, en toen ie dat begrepen had, kwam er pijn, wondende pijn in hem, en een groote, droeve verwondering over de onschuld, die zich neeg naar het verdorvene... en hij was haar, toen, een paar keer, negerend voorbijgelopen... heel onverschillig, als zag ie haar niet... en toen ze voorbij was, toen hij, heel zeker haar gezichtje, dieprood gekleurd zag, om hem, om hem alleen, toen, had ie een gevoel, als moest hij terug-gaan, en vergeving vragen, heel zacht, heel ootmoedig... maar hij was gewoon doorgelopen, en even later bij een troep studenten aangeland, die fuif-plannen hadden... 's avonds was ie uitgeweest naar den Haag... uitgeweest, om de brandende pijn te dooven, die schroeide in z'n borst, de martelende pijn, om het weten, dat er in z'n verwoest leven een kind gekomen was, die dacht aan hem... en die bloosde... bloosde voor hem....